

Proa

Jo Nesbø Escarabats

«La més coneguda de les novel·les inicials de Nesbø fa una mirada dura sobre la realitat sòrdida de la vida dels europeus a Àsia»

The Irish Independent

JO NESBØ

ESCARABATS

Traducció de Meritxell Salvany

Proa

Proa
A Tot Vent

Primera edició: juny del 2015

Títol original noruec: *Kakerlakkene*

© 1998 Jo Nesbø
Publicat amb l'acord de Salomonsson Agency.
© de la traducció, 2015 Meritxell Salvany

Drets exclusius en llengua catalana:
Raval Edicions SLU, Proa
Pedro i Pons, 9-11
08034 Barcelona
www.proa.cat

ISBN: 978-84-7588-574-2
Dipòsit Legal: B-12.964-2015
Composició: Víctor Igual, SL
Impressió: Romanyà Valls

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47). Tots els drets reservats.

El semàfor es va posar verd i, al cap d'un moment, el brogit de camions, turismes, motocicletes i tuk-tuks es va fer tan intens que la Dim va veure tremolar els vidres dels grans magatzems Robinson. Després es van tornar a posar en marxa, van deixar enrere l'aparador amb el vestit de seda vermell, i vestit i aparador es van fondre en la foscor del vespre.

Havia agafat un taxi. No havia volgut saber res ni d'autobusos plens a vessar ni de tuk-tuks rovellats de mala manera i havia pujat a un taxi amb aire condicionat i un taxista que no obria boca. Va recolzar el cap al reposacaps i va mirar de gaudir del trajecte. Un ciclomotor els va passar pel costat; la noia que anava de paquet s'arrapava a una figura amb samarreta vermella i casc amb visera i els va llançar una mirada buida. «Ja cal que t'agafis fort!», va pensar la Dim.

Quan van ser a l'avinguda Rama IV el taxista es va posar darrere un camió que no parava d'escopir fum dièsel; era tan dens i tan negre que la Dim no en veia el número de matrícula. Gràcies al sistema d'aire condicionat del taxi la fumarada els arribava freda i gairebé lliure d'olors. Gairebé, però no del tot, així que la Dim es va posar a ventar-se discretament amb la mà esperant que el taxista captés la indirecta, i quan la va veure pel retrovisor va canviar de carril. Cap problema.

Però les coses no sempre havien estat així. A la granja on s'havia criat eren ella i cinc germanes més. Sis filles que, segons el seu pare, sobraven. Tenia set anys quan ella i els altres van

acomiar la seva germana gran. Li va dir adéu amb la maneta, estossegant enmig de la polseguera groga, mentre el carro s'allunyava per la carretera que transcorria al llarg del canal d'aigües tèrboles. Li havien donat roba neta, un bitllet de tren fins a Bangkok i una targeta de visita amb una adreça de Patpong escrita al dors. Quan va marxar, la seva germana plorava com una desesperada, i això que ella li havia dit adéu amb la mà tan fort que de poc se li deslloriga. Després la mare li havia passat una mà pels cabells i li havia explicat que allà on anava les coses no serien fàcils, però que tampoc no hi estaria tan malament i que, si més no, s'estalviaria d'haver d'anar de granja en granja a fer de *kwai* com havia hagut de fer ella abans de casar-se. A més, la senyoreta Wong li havia promès que la tractaria bé. El pare va assentir amb el cap; després va escopir unes restes de fulla de bètel amb dents ennegrides i va afegir que, als bars, els europeus o *farangs* estaven disposats a pagar molts diners per una noia jove com ella.

La Dim no va entendre allò que havia dit la mare de fer de *kwai*, però no va gosar preguntar res. Sabia que un *kwai* era un bou. Els pares, igual que la majoria de pagesos dels voltants, no es podien permetre comprar-ne cap i en llogaven un dels itinerants que sempre recorrien la zona quan arribava el moment de collir l'arròs. No va ser fins anys després que la Dim va saber que de la noia que acompanyava el bou mentre durava la collita també en deien *kwai*, i que els seus serveis anaven inclosos en el preu del lloguer. Era la tradició i, d'aquella manera, potser trobava un pagès que s'hi volgués casar abans no es fes massa vella.

Un bon dia, quan tenia quinze anys, el seu pare l'havia cridat pel nom i se li havia acostat pel fangar amb el sol a les espatlles i el barret a la mà. Ella no va contestar de seguida, sinó que va redreçar l'esquena i va contemplar uns instants els turons verds que envoltaven la petita granja; després va tancar els ulls per sentir cantar els ocells entre les branques i va inspirar la flai-

re que desprenien els eucaliptus i els arbres de cautxú. Havia arribat el moment. Ara li tocava a ella.

Els primers anys va viure en una habitació amb quatre noies més. Compartien el matalàs, el menjar i la roba. La roba era el més important, perquè, per poder accedir als millors clients, calia anar ben mudada. Va aprendre a ballar, a somriure i a distingir els clients que només volien beure una mica en companyia dels que buscaven sexe. El pare havia quedat amb la senyoreta Wong que li enviaria tots els diners que guanyés i, durant els primers anys, amb prou feines va veure un cèntim. Però la mestressa estava contenta amb ella i, al cap d'un temps, va començar a apartar-li alguna cosa perquè es fes un raconet.

A dir veritat, la senyoreta Wong tenia motius per estar-ho, de contenta. La Dim treballava de valent i, quan estaven amb ella, els clients no paraven de consumir. I, sobretot, podia estar contenta que no hagués tocat el dos, perquè en un parell d'ocasions havia estat a punt de fer-ho. Una vegada, un japonès li havia demanat per casar-s'hi, però s'hi havia repensat quan ella li havia demanat diners per al bitllet d'avió. I un altre cop, un americà se la va endur a Phuket; va posposar el viatge de tornada al seu país i li va comprar un anell amb un diamant i tot. L'endemà que marxés, la Dim havia corregut a empenyorar-lo.

Però hi havia clients que pagaven poquet, i, si protestava, l'engegaven a pastar fang. També n'hi havia que es queixaven d'ella a la senyoreta Wong si no feia tot el que li demanaven; no entenien que, un cop havien pagat a la mestressa del bar per poder estar a soles amb ella, l'altra ja no hi pintava res i era ella qui decidia. Li va tornar a venir al cap el vestit vermell de l'apartador. La mare tenia raó: tot allò no era fàcil, però tampoc no estava pas tan malament.

D'altra banda, havia aconseguit no perdre ni l'expressió innocent ni el riure alegre que tant agradaven als clients. Potser era precisament per allò que havia aconseguit la feina de GRO

–*Guest Relation Officer*– que en Wang Lee havia anunciat al *Thai Rath*. En Wang Lee era un xinès baixet i de pell molt fosca que regentava un motel a les entranyes de l'avinguda de Sukhumvit, un establiment on la majoria de clients eren homes europeus amb fantasies especials, però no pas tan especials perquè la Dim no les pogués satisfer. A dir veritat, a la Dim li agradava més aquella feina que no pas ballar al bar per hores i, a més, el xinès li pagava prou bé. La llàstima era que el trajecte des de casa seva, a Banglaphu, fins al motel, era ben llarg i trigava molt a arribar-hi.

Maleït trànsit! Ja tornaven a ser en un embús! Llavors va dir al xofer que baixaria allà mateix, encara que per arribar fins a l'hotel hagués de travessar a peu sis carrils plens a vessar de vehicles. Un cop fora del taxi, l'aire se li va arrapar al cos com una tovallola mullada i bullent. Va començar a creuar la calçada pels espais que anava trobant lliures amb la mà davant de la boca; sabia que tant era, que a Bangkok l'únic aire que es podia respirar era aquell, però, si més no, la mà la protegia una mica de la pudor.

Va anar avançant entremig de l'allau de vehicles i, en una ocasió, va haver de passar pel costat d'una camioneta plena de nois joves que es van posar a xiular en veure-la; després, un Toyota que anava per lliure de poc l'envesteix. Al cap de no res, però, ja era a l'altra banda.

Quan va entrar a la recepció, en Wang Lee va alçar la vista des del taulell.

–Què? Un vespre tranquil? –li va preguntar ella, en veure el vestíbul buit.

El xinès va assentir amb cara de pomes agres. Darrerament havien tingut uns quants vespres fluixos com aquell.

–Ja has sopat? –va preguntar després a la Dim.

—Sí, sí —li va contestar ella. No era veritat, però no li venien gens de gust els fideus aigualits que en Wang Lee solia preparar a la cofurna de darrere la recepció.

—T'hauràs d'esperar; el client ha dit que volia dormir una mica abans que hi anessis. Quan es despertis ens trucarà.

La Dim va rondinar.

—Saps de sobres que haig de tornar a l'hotel abans de les dotze, Lee.

L'home va mirar el rellotge.

—Va. Donem-li una horeta, eh? —va dir després a la Dim.

Llavors ella es va arronsar d'espatlles. Sabia que si un any abans hagués gosat parlar-li com ho acabava de fer, ell l'hauria fet fora sense rumiar-s'hi. Però ara no podia prescindir dels ingressos que ella li proporcionava. Si hagués volgut, se n'hauria pogut anar sense fer la feina, però llavors hauria fet el viatge en va. A més, era conscient que devia a en Lee un parell de favors i, ben mirat, havia treballat per a macarrons que eren molt pitjors.

Quan va haver apagat el tercer cigarret, la Dim es va esbandir la boca amb el te excessivament amargant d'en Lee; després es va aixecar i es va repassar una mica el maquillatge al mirall de darrere el taulell.

—Me'n vaig a despertar-lo —va dir.

—Has portat els patins?

Llavors la Dim va agitar enlaira la bossa amb els patins.

La grava del caminet que transcorria entre les habitacions de sostre baix del motel li cruixia sota els talons. La 120 era gairebé al fons de tot. No va veure cap cotxe aparcats al davant, però hi havia llum a la finestra. Es devia haver despertat, doncs. Una brisa lleugera li va fer voleiar la minifaldilla, però no va aconseguir refrescar-la. La Dim esperava amb ànsia que arribés el monso amb les seves pluges de la mateixa manera que, després d'unes quantes setmanes seguides d'inundacions, carrers en-

fangats i bugades que se li florien a les cordes d'estendre, començava a enyorar els mesos tòrrids en què el vent amb prou feines bufava.

Va picar a la porta ben fluixet i es va preparar per entrar amb el somriure tímid i el «Com et dius?» de sempre. Però no va contestar ningú. Va tornar a picar, ara una mica més fort, i va mirar el rellotge. Per molt que fossin els magatzems Robinson, segur que aconseguiria que li rebaixessin el vestit uns centenars de bahts. Va fer girar el pom i llavors la porta es va obrir; allò la va sorprendre.

Estava estirat al llit, de bocaterrosa. Primer es va pensar que encara dormia, però al cap d'un moment es va fixar en el vidre blau i lluent del mànec del ganivet, que contrastava amb el groc llampant de l'americana. De tots els pensaments que li van passar pel cap en aquell moment, hauria estat difícil de dir què havia pensat primer, però, de ben segur, una de les moltes coses que va pensar va ser que, aquell vespre, desplaçar-se fins allà des de Banglaphu no li havia servit de res. Poc després, les cordes vocals de la Dim es van tensar i la noia va deixar anar un xiscle, però el bram del clàxon d'un camió que acabava d'esquivar un tuk-tuk que badava a l'avinguda de Sukhumvit el va ofegar.

«Nationaltheatret», va anunciar una veu nasal i endormiscada per l'altaveu just abans que les portes automàtiques s'obriessin; llavors en Dagfinn Torhus va sortir del vagó per posar els peus en aquell matí d'hivern intensament fred quan amb prou feines havia començat a clarejar. L'aire gelat li esgarrinxava les galtes acabades d'afaitar i, mentre caminava, podia veure el rastre de vapor que se li escolava per la boca sota la claror discreta dels neons d'Oslo.

Gener acabava de començar i sabia que, més endavant, quan el fiord es gelés i l'aire es fes més sec, ja no seria tan terrible. Va enfil·lar l'avinguda de Drammensveien en direcció al Ministeri d'Afers Exteriors. Un parell de taxis li van passar pel costat, però, en general, pels carrers amb prou feines hi havia una ànima. Una mica més enllà, la silueta del rellotge de la companyia d'assegurances Gjensidige es retallava en el cel pràcticament negre i hivernal i marcava les sis amb el seu vermell lluminós.

Quan va ser davant de la porta principal es va treure de la butxaca la targeta per accedir a l'edifici. «Director», deia just a sobre d'una fotografia d'un Dagfinn Torhus deu anys més jove que mirava a la càmera des de darrere unes ulleres de muntura metàl·lica; la seva expressió era decidida i aixecava la barbeta. Va passar la targeta pel lector, va teclejar el codi d'accés i va empènyer la pesada porta de vidre del Victoria Terrasse.

Però quan havia començat, amb només vint-i-cinc anys ara en feia gairebé una trentena, no totes les portes se li havien obert

tan fàcilment com la d'aquell històric complex arquitectònic. A l'Escola Diplomàtica del Ministeri d'Afers Exteriors no es podia dir que hagués encaixat a la perfecció, amb aquell accent d'Østerdal tan pronunciat que tenia i la seva «manera de fer de pagès», tal com un estirat de Bærum, company seu de promoció, ho havia expressat una vegada. Els altres aspirants a la Carrera Diplomàtica havien estudiat Ciències Polítiques, Economia o Dret; els seus pares eren acadèmics, polítics, o pertanyien a l'elit de diplomàtics de la qual ara ells també intentaven formar part. El seu pare, en canvi, era pagès, i ell s'havia tret el títol de tècnic superior en Agricultura a Ås. La veritat era que a ell tant li feia, però sabia que, si un volia fer carrera, havia de tenir les amistats adequades. En Dagfinn Torhus, doncs, feia el que podia per millorar les seves habilitats socials, i alhora mirava de compensar les seves mancances treballant de valent. Malgrat les diferències entre ells, els alumnes de l'escola tenien en comú que no n'hi havia cap que tingués una idea gaire clara de fins a on volia arribar a la vida; a l'hora de fer camí, però, només hi havia una direcció possible: cap amunt.

En Torhus va deixar anar un sospir i va saludar amb el cap el guàrdia de Securitas; llavors l'home li va allargar la premsa d'aquell matí i un sobre per sota el vidre de la finestra.

—Que ja ha...?

El guàrdia es va afanyar a remenar el cap.

—No, senyor. És el primer, com de costum. El sobre l'envia Comunicacions; va arribar ahir al vespre.

Es va mirar els números que s'anaven il·luminant successivament a mesura que l'ascensor pujava. En Torhus tenia la idea que cada planta d'aquell edifici representava una època diferent de la seva vida, així que cada matí aprofitava aquella estoneta per fer balanç.

El primer pis encarnava els dos anys de preparació a l'escola; llargues discussions una mica vagues sobre política i història i el turment de les classes de francès.

El segon, els seus primers destins. L'havien enviat dos anys a Canberrà i, després, tres a Ciutat de Mèxic. Tant l'una com l'altra eren dues ciutats ben boniques; així que no es podia queixar. Però ell havia triat Londres i Nova York com a primeres opcions, dos destins molt llaminers per a la majoria, també, i ja en el seu moment havia decidit no considerar una derrota el fet que finalment no els hi adjudiquessin.

El tercer pis simbolitzava l'any en què havia tornat a Noruega, sense les dietes i complements de què havia gaudit durant tot aquell temps a l'estranger i que li havien permès viure en una mena de luxe moderat. Va ser llavors que va conèixer la Berit; no havia trigat gaire a quedar-se embarassada i, quan hauria estat el moment de sol·licitar un nou destí, ja esperava el segon. La Berit era de la mateixa regió que ell; parlava amb la seva mare per telèfon cada dia i ell va decidir que valia més esperar una mica. I, mentre esperava, es va dedicar a treballar com un animal; escrivia informes quilomètrics sobre el comerç bilateral amb els països en via de desenvolupament, preparava discursos per al ministre i, en general, es concentrava a guanyar-se a pòls el reconeixement que li hauria de permetre pujar alguna planta més. Al capdavall, hi havia pocs llocs on la competència fos tan ferotge com a l'aparell de l'Estat, on la jerarquia és tan evident. Havia anat al despatx cada dia com un soldat, amb el cap baix; es protegia les espatlles, i quan l'enemic s'acostava, desapareixia. Al cap d'un temps, un parell de copets a l'esquena li van fer veure que els de dalt s'havien «fixat» en ell. Va insinuar a la Berit que, si ho demanava, era probable que l'enviessin a Londres o a París. Però llavors, per primer cop en tots aquells anys de matrimoni sonso, ella li havia parat els peus i ell havia acabat cedint.

Va aconseguir arribar fins a la quarta planta, però, a partir d'aquell moment, la seva carrera s'havia anat estancant. De sobte, un matí va veure reflectit al mirall del lavabo un directiu arraconat, un buròcrata mitjanament influent que mai no aconseguiria pujar a la cinquena planta, sobretot perquè li quedaven menys de deu anys per jubilar-se. L'únic que potser li permetria fer el salt seria un triomf inesperat a cop segur en alguna de les seves empreses, però aquella mena d'apoteosis podien portar l'interessat tant a la promoció immediata com a l'acomiadament.

Malgrat tot, però, en Torhus havia continuat anant un pas endavant dels altres; cada matí era el primer d'arribar al despatx. Així doncs, mentre els altres encara es fregaven la son dels ulls, ell ja s'havia llegit la premsa i els faxos de primera hora tranquil·lament, n'havia tret les seves conclusions i havia planificat la seva actuació abans que comencés la reunió de cada matí, com si l'afany per superar-se li impregnés cada gota de sang.

Va obrir la porta del despatx i va vacillar un moment abans d'encendre'n el llum. Els seus dubtes, igual que les diferents plantes de l'edifici, tenien una història al darrere; en Torhus sabia que s'havia escampat i que ara era tot un clàssic dels passadissos del Ministeri. Feia molts anys, l'aleshores ambaixador noruec als Estats Units havia passat un temps a Oslo. Un matí, havia trucat a en Torhus al despatx a trenc d'alba i li havia preguntat què pensava de les declaracions que el president Carter havia fet la nit abans. En Torhus acabava d'arribar; no havia tingut temps de mirar-se ni els diaris del matí ni els faxos de les darreres hores i no havia sabut què dir, i allò li havia espatllat el dia. Però a en Torhus n'hi esperaven uns quants més, de dies dolents. L'endemà l'ambaixador li havia tornat a trucar quan ell amb prou feines havia obert el diari i li havia preguntat com afectarien la situació a l'Orient Mitjà, segons el seu parer, una

sèrie d'esdeveniments que s'havien produït hores abans. L'endemà li havia trucat preguntant-li una altra cosa, i en Torhus havia quequejat la primera vaguetat que li havia passat pel cap, aclaparat pels dubtes i la seva manca d'informació.

Cada cop arribava més d'hora, però era ben bé com si l'ambaixador tingués un sisè sentit; tan bon punt s'asseia a la seva cadira i es posava a fer feina, sonava el telèfon.

Un bon dia, gairebé per casualitat, en Torhus va saber que l'ambaixador s'estava a l'Aker, un hotel que hi havia just davant del Ministeri, i llavors va lligar caps. Tothom sabia que l'ambaixador, igual que en Torhus, era de llevar-se d'hora; així doncs, s'havia adonat que el llum del seu despatx s'encenia abans que tots els altres i havia decidit prendre una mica el pèl a aquell diplomàtic tan minuciós per passar l'estona. En Torhus es va comprar una llanterna frontal com les que fan servir els espeleòlegs, i l'endemà no va encendre el llum fins que no es va haver acabat de llegir la premsa i els faxes; cada dia va fer el mateix fins que, unes tres setmanes després, l'ambaixador se'n va cansar i va deixar de trucar-li.

Ara, però, en Dagfinn Torhus tenia coses més importants al cap que no pas l'ambaixador bromista. Havia obert el sobre de Comunicacions i acabava de llegir el text descodificat del criptofax; dalt de tot deia «ESTRICTAMENT CONFIDENCIAL», i el contingut del missatge li va fer vessar unes gotes de cafè sobre les notes que tenia escampades per la taula. El text deixava força espai per a la imaginació, però, si fa no fa, el que deia era això: l'Atle Molnes, l'ambaixador noruec a Tailàndia, havia estat trobat mort amb un ganivet a l'esquena en un bordell de Bangkok.

Abans de tornar-lo a deixar a la taula, en Torhus el va tornar a llegir.

L'Atle Molnes, expolític de la plana major de la Democràcia Cristiana i expresident del Comitè de Finances de l'Ajuntament d'Oslo, havia passat a ser un «ex» per definició a tots els nivells.

La notícia era tan increïble que en Torhus no es va poder estar de llançar una llambregada a la façana de l'hotel Aker per assegurar-se que no hi havia ningú tafanejant darrere les cortines. Tal com era d'esperar, el missatge havia arribat a Comunicacions des de l'ambaixada de Bangkok. En Torhus va deixar anar un renec. Per què havia hagut de passar precisament ara, una cosa així? I a Bangkok, precisament! Calia que n'informés l'Askildsen, primer? No, no, segur que no trigaria a assabentar-se'n per altres canals. En Torhus va mirar el rellotge; després va despenjar l'auricular i va marcar el número del seu cap, el ministre d'Afers Exteriors.

En Bjarne Møller va picar a la porta amb prudència abans d'entrar a la sala. Llavors els presents es van girar cap a ell i el murmurí de veus va cessar de cop.

—Els presento en Bjarne Møller, el responsable de la Unitat d'Homicidis —va dir la cap de la Policia Criminal d'Oslo, mentre li indicava amb un gest que segués—. Møller, aquests són el senyor Bjørn Askildsen, de l'Oficina del Primer Ministre, i el senyor Dagfinn Torhus, director del Ministeri d'Afers Exteriors.

En Møller els va saludar tots dos amb una inclinació de cap; després es va asseure i es va passar una estoneta mirant d'encabir aquelles cames desenraonadament llargues que tenia sota la immensa taula ovalada de fusta de roure. Li semblava haver vist el rostre il·lustrós i juvenívol de l'Askildsen a la televisió. L'Oficina del Primer Ministre? La cosa devia ser ben seriosa, doncs.

—Li agraïm moltíssim que hagi vingut tan de pressa —li va dir llavors el secretari d'estat, vocalitzant de manera exagerada i tamborinant impacient amb els dits damunt la taula—. Sisplau, li podries fer cinc cèntims del que hem estat comentant fins ara? —va demanar després a la cap de la Policia Criminal.

La seva cap li havia trucat vint minuts abans i, sense donar-li cap explicació, li havia dit que tenia un quart d'hora per arribar al Ministeri d'Afers Exteriors.

—Han trobat mort l'Atle Molnes a Bangkok; és possible que es tracti d'un assassinat.

En Møller va veure com el director, l'home de les ulleres metàl·liques, feia rodar els ulls, i, tan bon punt va haver sentit la resta de la història, va entendre perfectament aquella reacció espontània. S'havia de ser policia per qualificar de «possible assassinat» la mort d'un home a qui havien enfonsat un ganivet a l'esquena i quedar-se tan tranquil, encara més si el ganivet en qüestió li havia travessat el pulmó esquerre i part del cor.

—El cos l'ha trobat una dona en un hotel i...

—Hotel, no. Bordell —la va interrompre l'home de les ulleres metàl·liques—. I la dona que l'ha trobat és una prostituta.

—No fa gaire he parlat amb el cap de la Policia Criminal de Bangkok, un home molt raonable, i m'ha assegurat que faran tot el possible per mantenir l'assumpte en secret tant de temps com puguin.

En Møller va estar a punt de preguntar per què volien esperar a fer pública la notícia; una cobertura prou ràpida de la informació per part de la premsa, mentre tothom recordava bé els fets i les pistes eren fresques, sovint ajudava la policia en les seves investigacions. Després, però, va considerar que algú podia trobar la seva pregunta una mica ingènua i es va limitar a demanar quant de temps preveien que podrien mantenir els fets fora de l'abast de l'opinió pública.

—Doncs esperem mantenir allunyada la premsa prou temps per poder elucubrar una versió dels fets més fàcil de pair per a tothom. La que tenim ara no ens serveix —va contestar l'Askildsen.

«La que tenim ara?», va pensar en Møller, que no va poder contenir un somriure. La veritat, doncs, quedava descartada.

Era relativament nou al càrrec i no estava gaire acostumat a tractar amb polítics, però sabia que, com més amunt a l'escalfó, més difícil era evitar-los.

—Entenc que els fets que tenim ara mateix damunt la taula, o «la versió que tenim ara», com vostè diu, no són gens agradables. Però què vol dir, exactament, que «no ens serveix»?

La seva cap li va llançar una mirada d'avertència.

—Miri, Møller —li va dir després el secretari d'estat, amb un mig somriure—. Anem molt malament de temps, però, abans de continuar, permeti'm que li faci un curset accelerat de política pràctica. No cal dir que tot el que li diré ara és estrictament confidencial, és clar.

Abans de continuar, l'Askildsen es va retocar el nus de la corbata; en Møller l'hi havia vist fer algun cop a la televisió.

—Sap?, per primer cop d'ençà de la Segona Guerra Mundial tenim un govern de centre amb alguna possibilitat de durar i, si això és així, no és tant gràcies a la base parlamentària com al fet que el seu primer ministre està a punt de convertir-se en un dels polítics menys impopulars del país.

L'afirmació va fer somriure tant la cap de la Policia Criminal com el director del Ministeri.

—Però no podem oblidar que la popularitat rau en un element summament volàtil que alhora és una moneda de canvi essencial per a qualsevol polític: la confiança. La simpatia o el carisma no són ni de bon tros el més important, sap? El que realment compta és guanyar-se la confiança de l'opinió pública. S'ha preguntat mai, per exemple, per què Gro Harlem Brundtland¹ va arribar a ser tan popular, Møller?

1. Gro Harlem Brundtland, del Partit dels Laboristes i ministra de Medi Ambient entre el 1974 i el 1979, va ser la primera dona elegida al càrrec de primera ministra de Noruega l'any 1981, i va ser reelegida al càrrec en dues ocasions més. Entre el 1998 i el 2003 va ser directora de l'OMS. (*N. de la t.*)

En Møller no en tenia ni la més petita idea.

—Doncs l'encant i el carisma no hi van tenir res a veure, sinó que va ser sobretot perquè la gent confiava que la dona que veien davant de les càmeres era exactament la mateixa dona que ella afirmava que era.

Els presents van assentir. Es notava que estaven ben ensenyats.

—L'Atle Molnes i el primer ministre tenien una relació molt estreta; no només els unia l'amistat, sinó també la seva trajectòria política. Van estudiar junts i van fer carrera plegats, i tots dos es van implicar a fons en la renovació de les joventuts del partit. Fins i tot compartien pis quan, encara molt joves, van ser elegits membres del Parlament. Però va arribar un moment en què tots dos competien pel lideratge del partit en igualtat de mèrits, i llavors en Molnes es va retirar voluntàriament, cosa que va evitar a l'escena política del país una lluita agonitzant pel poder. A partir de llavors, en Molnes va oferir a l'actual primer ministre tot el seu suport entre bastidors, cosa que ell sempre li va saber agrair.

L'Askildsen es va mullar els llavis i va mirar un moment per la finestra.

—En altres paraules: en Molnes no tenia formació de diplomàtic quan el van nomenar ambaixador de Bangkok, cosa que no hauria passat mai si el primer ministre no hagués mogut els fils. Un podria pensar que es tracta d'un cas clar d'amiguisme o de tràfic d'influències, però, de fet, aquesta és una pràctica força acceptada en política, una pràctica que va començar a estendre's quan governava el Partit dels Laboristes. En Reiulf Steen, per exemple, tampoc no tenia formació de diplomàtic quan el van fer ambaixador de Xile.

Llavors l'Askildsen es va tornar a mirar en Møller amb el que a ell li va semblar una espurna de trapelleria continguda.

—Suposo que no cal emfatitzar gaire fins a quin punt perju-

dicaria la imatge pública del primer ministre que s'arribés a saber que un amic i company de partit a qui ell mateix va proposar per al càrrec d'ambaixador ha estat trobat mort ni més ni menys que en un bordell.

El secretari d'estat va fer un gest amb la mà per cedir la paraula a la cap de la Policia Criminal, però en Møller no se'n va poder estar i se li va avançar.

—Però si tothom en té, d'amics d'aquests que no són perfectes i que de tant en tant es deixen caure en algun bordell!

El somriure de la seva cap es va encarcarar lleugerament a les comissures, i l'home de les ulleres metàl·liques es va escurar el coll i va dir:

—Miri, senyor Møller, ara ja sap tot el que ha de saber sobre el cas, i, si no li fa res, a partir d'ara els judicis els farem nosaltres. Ens cal trobar algú immediatament que s'encarregui de vigilar que la investigació no agafi... un mal caire. És evident que tots volem atrapar l'assassí o assassins d'en Molnes, però també ens hem d'assegurar que les circumstàncies que envolten aquesta tragèdia no surtin a la llum. Si més no, fins més endavant. Pel bé del país.

«Pel bé del país? Alça aquí!», va pensar en Møller, mentre es mirava les mans esteses damunt la taula. A casa seva ningú no tenia gaire traça a obeir i a callar; potser era precisament per aquella raó que el seu pare mai no havia fet carrera al cos.

—Potser sí, que és pel bé del país, senyor Torhus, però, en casos com aquest, la veritat és difícil d'amagar. L'hi dic per experiència.

—Ja ho sé. En fi, senyor Møller! Jo mateix coordinaré l'operació des del Ministeri d'Afers Exteriors. L'assumpte és delicat, i caldrà que treballem en col·laboració amb la policia tailandesa. Com que hi ha implicada l'ambaixada, comptarem amb una sèrie d'avantatges, com ara la immunitat diplomàtica, però, tot i així, cal que anem amb peus de plom. Per tant, volem enviar al

lloc dels fets un investigador competent i amb experiència pel que fa a investigacions internacionals; algú capaç d'obtenir resultats en el mínim de temps possible.

Mentre se l'escoltava, en Møller no podia parar de preguntar-se per què l'home de la barbeta prominent i les ulleres metàl·liques li era tan antipàtic.

—Podríem enviar un equip de...

—Res d'equips, Møller. Cridaria massa l'atenció. A més, la seva cap ens ha explicat que si hi enviem un grup es farà més difícil establir una bona col·laboració amb la policia local. Però si l'hi he dit abans, Møller! Necessitem un sol home!

—Entesos, doncs.

—Sap? La seva cap ja ens ha suggerit un nom, i, pel que en sabem, ens sembla bé. Per això l'hem fet venir; vostè és el seu cap directe i voldríem que ens confirmés que no ens equivoquem. Si hem de jutjar per les converses que la seva cap ha tingut amb el responsable de la policia del districte de Sydney on va treballar, sembla que l'any passat va fer una bona feina amb relació a l'assassinat de la ciutadana noruega Inger Holter.

—Jo vaig seguir el cas a la premsa —va dir llavors l'Askildsen—. Impressionant. Li sembla que podria ser el nostre home, doncs?

En Møller es va empassar la saliva. Així doncs, la cap els havia suggerit que enviessin en Hole a Bangkok, i ara l'havien convocat perquè els confirmés que era el millor, l'home ideal per conduir aquella investigació.

Es va mirar els presents un per un. Política, poder i influències. Un joc que, en definitiva, ell no acabava d'entendre. El que sí que entenia perfectament era que, qualsevol cosa que digués aquell matí en aquella sala, quedaria reflectit al seu historial i tindria conseqüències. La cap s'havia jugat el coll i havia suggerit un nom, el d'en Harry Hole, i, probablement, un dels altres presents a la sala havia sol·licitat parlar amb el seu cap directe per curar-se en salut. En Møller es va mirar la seva cap i va in-

tentar interpretar l'expressió del seu rostre. Naturalment, podia ser que en Hole se'n sortís d'allò més bé. A més, si ara ell suggeria algú altre, no la faria quedar malament? I això per no parlar de què passaria si els recomanava un altre investigador i la ves-sava; llavors seria ell qui hauria begut oli.

Va alçar la vista i aleshores es va fixar en un quadre que hi havia penjat a la paret, just darrere de la seva cap. Trygve Lie, secretari general de les Nacions Unides, l'observava amb aire imperiós des de la tela. Un altre polític. Després va mirar per la finestra i, sota l'esmoreïda claror hivernal, va veure els sostres de les cases dels voltants, la fortalesa d'Akershus i un penell en forma de gall que tremolava enmig de les ràfegues de vent gelat dalt de tot de l'Hotel Continental.

En Bjarne Møller sabia que era un bon policia, però allò no tenia res a veure amb la feina i se sentia ben perdut. Què li hauria dit, el seu pare? Vés a saber! A més, ell no s'hi havia trobat mai, en una situació com aquella. D'altra banda, el pare sempre havia sabut què li convenia; abans de deixar-lo matricular a l'Escola de Policia s'havia entestat a fer-li estudiar Dret. Ell li havia fet cas, i el dia de la cerimònia de graduació, el pare no va parar d'escurar-se el coll i d'etzibar-li copets a l'esquena; n'hi va etzibar tants, que al final li va haver de demanar que parés.

—Sí, trobo que en Hole és l'home ideal —es va sentir dir tot d'una, amb veu forta i clara.

—Fantàstic —va dir llavors en Torhus—. Marxa demà, així que haurà de rellevar-lo de seguida dels altres casos en què estigui treballant.

«Ben mirat, potser el que necessita ara mateix en Hole és precisament això», va pensar llavors en Møller, esperançat.

—Que consti que ens sap molt de greu haver-lo de privar temporalment d'un home tan valuós —li va dir després l'Askildsen.

En sentir-lo, en Møller va haver de fer un esforç per no esclafir a riure allà mateix.